

Bältros – vårdhygieniska riktlinjer

Syfte och ansvar

Chefer och vårdpersonal ansvarar för att följa vårdhygieniska riktlinjer.

Berörd verksamhet

Alla verksamheter inom hälso- och sjukvård i Region Kalmar län.

Allmänt

Vattkoppor (varicella) och bältros (herpes zoster) orsakas av varicella zoster-virus. Efter infektion med vattkoppor finns viruset kvar latent i kroppen och kan senare reaktiveras och ge bältros. Generaliserad bältros är mer smittsamt och handläggs som vattkoppor, [se riktlinjen Vattkoppor och generaliserad bältros](#)

Provtagning

- Vid misstänkt sjukdom undersöks blåsmaterial med ”varicella zoster virus PCR”.
- Se Mikrobiologens provtagningsanvisningar.

Smittspridning

- Bältros utan generalisering är mindre smittsamt.
- Smittar via direktkontakt med blåssekret.
- Genomgången infektion med vattkoppor krävs för att kunna insjukna i bältros.

Smittfrihet

- Smittsamhet föreligger dygnet före blåsdebut tills blåsorna torkat in, vilket brukar ta 6–10 dagar.

Var ska patienten vårdas

- Eget rum med hygienutrymme och stängd dörr.

Vårdrutiner

- Basala hygienrutiner.

Personal

- Personal med bältros kan arbeta om blåsorna kan täckas med tätt förband.
- Personal som arbetar med kraftigt immunnedsatta eller barn ska vara hemma eller få andra arbetsuppgifter.
- Personal som har bältros lokaliserad till ansikte, urringning, armar och händer bör stängas av från patientvård tills blåsorna har torkat in.

Besökare

- Desinfekterar händerna före och efter besöket.
- Besökare hos isolerad patient får inte vistas i allmänna utrymmen, förråd, hantera material från förrådsvagnar eller avdelningens livsmedel.
- Tillämpar basala hygienrutiner om de deltar i vårdarbetet.

Undersökning på annan enhet

- Patienten ska ha rena kläder och desinfekterade händer.
- Sår täcks med rena och heltäckande förband.

Transport

- Inga särskilda rutiner krävs.

Städning, tvätt avfall, disk

Punktrensning/desinfektion: Torka först upp spill. Därefter desinfektera med alkoholbaserat desinfektionsmedel för ytor.

Daglig städning: Vårdrum och hygienutrymme. Kontaktytor, säng, sängbord och ringledningar. Viktigt med mekanisk rengöring. Använd mikrofiberduk lätt fuktad med vatten alternativt torkduk med rengöringsmedel och vatten. Desinfektera med alkoholbaserat desinfektionsmedel för ytor.

Golv: Mikrofibermopp lätt fuktad med vatten alternativt mopp/golvdug med rengöringsmedel och vatten.

Slutstädning: Samma rutin som vid daglig städning. Släng toalettpappersrullen och oanvänt engångsmaterial som varit på rummet.

Hjälpmedel: Rengörs och desinfekteras som vid daglig städning.

Tvätt: Konventionell tvätt.

Avfall: Konventionellt avfall.

Disk: Servett, haklapp, plåster eller liknande kastas på rummet innan brickan tas ut. Porslin och bricka diskas i diskmaskin.

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2025-09-02	Ny mall. Uppdatering av dokument. Riktlinjen Vattkoppor och bältros delas upp i två dokument, "Vattkoppor och generaliserad bältros" samt "Bältros".	P-ÅJ